

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. XC. solutio momentanea, quando pecuniæ fuerunt duntaxat exhibitæ demonstrationis causâ, an & quando sit valida. Et quæ probanda sint ab eo qui talem solutionem impugnat. Quitancia facta ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

iudicandum sit: ut dicit Thefaur. iun. dicta quaest. 35. num. 43. Multoque magis si talis possessio acquisita fuerit facto, vel renunciatione patris, ut copiose idem Thefaur. ostendit lib. 1. quest. 34. per tot. Supradictis rationibus patruus renunciauit in fauorem nepotum, promissa sibi annua pensione, vita durante.

CAPVT XC.

Solutio momentanea, quando pecuniæ demonstrationis tantum causâ fuerunt exhibitæ, an & quomodo sit valida; & quæ probanda sint ab eo qui talem solutionem impugnat. Quitancia facta contemplatione literarum quas debitor ad alium scripsit, quando & ex quibus habeat vim solutionis. Quæ sit differentia inter exceptionem non numeratæ pecuniæ competentem debitori, & eâ quæ competit creditori: Quando dicatur nouata actio per receptionem literæ Cambij. Liber Proxenetæ, an & quomodo fidem faciat.

S V M M A R I V M.

- 1 Quando pecunia fuit exhibitâ tantum demonstrationis causâ, non inducitur vera solutio.
- 2 Quæ probanda sint ab eo qui solutionem impugnat ex eo, quod pecunia demonstrata fuerit, & exhibitâ; non tamen soluta.
- 3 Conuentio præcedens de restituendo pecuniam exhibitam probatur coniecturis.
- 4 Conuentio præcedens præsumitur propter vicinitatem actuum.
- 5 Solutio momentanea non extinguit obligationem.
- 6 Soluens contemplatione literarum quas debitor ad alium scripsit, retinet præcedentes actiones & hypothecas, donec ille tertius soluerit, & mandatum adimpleuerit.
- 7 Quæ sit differentia inter exceptionem non numeratæ pecuniæ, quæ competit debitori; & illam quæ datur creditori: & creditori datur duntaxat intra triginta dies, debitori vero intra biennium.
- 8 Quamuis actio prima remaneat creditori, cui solutionis loco literæ datæ sunt; si tamen creditor per triginta dies tacuerit, onus probandi quod mandatarius non soluerit, spectat ad creditorem literas recipientem.
- 9 Creditor acceptans literas loco solutionis habet præsumptionem contra se post lapsum triginta dierum.
- 10 Qui literas retinuit & non fecit debitas diligencias aduersus eum, aduersum quem literæ erant directæ, est in culpa.
- 11 Qui literas transmisit ad debitorem cui directæ erant, & illas apud ipsum longo tempore dimisit, videtur fidem illius sequutus.
- 12 Consultius est, ut post ostensionem literæ, creditor illam sibi restituat faciat.
- 13 Creditor cui dantur literæ Cambij, vel sedula bancaria, videtur potius illam acceptare pro sua securitate, quam loco solutionis.
- 14 Si tamen mercator cui literæ diriguntur soluerit, vel depositum fuerit, debitor remanet liberatus.

- 15 Acceptatio & effectuatio literarum Cambij remissarum creditori, extinguit obligationem & hypothecam.
- 16 Mercatores magni nominis semper consentunt habere pecunias paratas; & illorum acceptatio, vel promissio est loco pecuniæ numeratæ.
- 17 Mercator ad quem literæ diriguntur, si pecunias deposuerit, & creditorem cui cessæ erant literæ, constituerit in libris suis creditorem pecuniæ depositatæ, dicitur inducitur solutio.
- 18 Libris campforum standum est, quando in illis creditum reperitur scriptum sub nomine alterius.
- 19 Obligatio creditoris extincta est, si remissis ipsi per debitorem literis Cambij, mercator ad quem ille diriguntur, ipsum scripserit debitorem.
- 20 Debitor liberatur si creditor nomina in solutum accepit suo periculo, & fortuna.
- 21 Inter mercatores proceditur ex aequitate, & inducitur nouatio ex solo nudo pacto.
- 22 Liber Proxenetæ fidem non facit, ne plus credatur voci mortuæ, quam viuæ.
- 23 Contra libros Proxenetæ admittitur probatio in contrarium, ex communi sententia.

Non fuisset socer fundatus contra generum, si contendere voluisset confessionem dotis per generum factam, ipsi genero nocere debere; etiam si gener per instrumentum publicum cum clausulis & renunciationibus opportunis tamen confessionem fecisset; & dum gener probaret pecuniam tempore quitanciæ fuisse tantum exhibitam demonstrationis causâ, & concurrebant omnia requisita per DD. in terminis l. qui sic soluit. ff. de solut. t. Primò, quod solutio non fuerit facta in pecunia numerata, quamuis eius exhibitio realiter facta fuerit. Secundò, quod ipse gener ex talibus pecuniis nullum percepit commodum, sed pecuniæ statim restituta fuerunt focero. Tertiò, quod hoc fuit factum ex conuentione præcedenti; duo enim prima requisita probantur ex confessione & declaratione soceri in scriptis facta: & conuentio verò præcedens probatur ex variis epistolis & coniecturis, quæ in facto proponebantur, pro qua probatione sufficiunt coniecturæ. Bart. in l. singularia. numero 25. ff. si certum petat. & ita in simili casu fuit decisum per Rotam Coram Durano decis. 11. numero 6. 7. 8. 9. & sequentibus. & nominatim propter vicinitatem actuum, ut ibid. num. 11. & Vnde non erat extincta prior obligatio, cum solutio fuisset tantum momentanea, & facta pro monstra, seu demonstrationis causâ duntaxat. Monter. decis. 1. per tot. Gratian. discept. forens. cap. 96. 2. n. 38. & 39. Bellon. de his quæ sunt incontinent. c. 83. num. 5. part. 1. ubi etiam dicit, conuentionem præcedentem de restituendo pecunias exhibitas probari ex coniecturis: & ex iis quæ postea breui temporis intervallo interposito factæ fuerunt, post Honded. consil. 35. num. 13. 14. & 42. volum. 2. Rotæ coram Burat. decis. 928. num. 5. & 6.

Itaque aliunde desumenda est istius controuersie decisio, nempe ex dispositione l. si literarum 23. Cod. de solut. ubi dicitur quod si literarum contemplatione, quas quis ad alium scripsit, quitanciam fecerit, ipsi integra remanet actio, donec tertius ille ad quem literæ scriptæ sunt, mandatum adimpleuerit. Verum quidem est, quod licet gener quitanciam fecerit totius summæ dotalis, illam tamen non receperit, sed confessionem & quitanciam fecit, sub spe & contemplatione literarum Cambij, ad quosdam mercatores Lugdunenses per socerum transmissas.

Super cuius puncti interpretatione supponendum est

est, magnam esse differentiam inter exceptionem non numeratæ pecuniæ creditori competentem, & eam quæ competit debitori. Ille enim sponte & volens in creditum ire solet; hic verò etiam invitus cogitur creditori suo morem gerere, & ad ejus libitum apocham, aliâve scripturam illi tradere: unde debitori datur spatium duorum annorum ad proponendam non numeratæ pecuniæ exceptionem, creditori verò triginta duntaxat dies assignantur, si impugnare velit confessionem solutionis à seipso factam, tanquam emanatam sub spe futuræ numerationis: dicens se quitanciam quidem fecisse, sed pecuniam non recepisse, l. in contrahibus, §. super ceteris, Cod. de non numerat. pecun. Zanger. in tract. de exception. part. 3. c. 14. n. 25. & seqq. Gaius de credito, cap. 2. tit. 7. num. 2546, & dixi in tract. de prevent. indicial. cap. 25. num. 19.

8 Quo sic præsupposito, sequitur in terminis propo-
nitæ quætionis, quod si creditori suo debitor so-
lutionis loco literas dederit, quanvis non sequuta
solutione, vel aliâ re, quæ vim solutionis obtineat;
actio prima remanere videtur, per text. in d. l. si li-
terarum 23. Cod. de solut. si tamen ipse creditor per
spatium triginta dierum tacuerit, non tenetur debi-
tori probare quod mandataris ad quem literæ direc-
tæ fuerunt solverit, sed onus probandi spectat ad cre-
ditorem cui litera tradita fuit: unde ex solo hujus
temporis lapsu exclusus est gener ab actione sua, &
perinde est ac si solutionem à mercatoribus Lugdu-
nensibus recepiisset. Ratio est, quia si reclamasset, faci-
le fuisset socero vel solutionem procurare, vel probare
solutionem fuisse factam. † Unde cum gener ha-
beat præsumptionem contra se, onus probandi non
fuisse sibi solum spectat ad dictum generum: ut
decidit Gloss. in dicta l. si literarum, in verb. impedi-
re potest, Cod. de solut. Salicet. ibidem, in vers. Glossa
opponit. Rot. Genuens. decis. 266. n. 27. ergo imputan-
dum est genero, quod non solum intra triginta dies,
sed nec intra viginti annos de partitis sibi remissis, &
in dictis literis Cambii contentis ullo modo conquestus fuerit.

10 Aut enim gener literas retinuit, aut ad mercatores
Lugdunenses transmisit: si respiciat, est in culpa, quia
debitas diligentias facere tenebatur. Cancr. lib. 2.
var. resol. c. 6. de solut. n. 187. in novis.

11 Si transmisit (prout verius est,) ex hoc solo so-
cer fuit liberatus, ut advertit Salicet. dicta l. si li-
terarum, vers. sed sustinendo, ubi dicit quod dimittendo
literas penes eum ad quem scriptæ sunt, creditor vi-
detur illius fidem sequutus. † Et ideo dicit consultius
esse, ut post ostensionem literæ faciat illam sibi re-
stitui; atque ita dicitur apud Camplores observari.
Addo Nicol. à Ian. in tract. de script. privar. tit. de
liter. Camb. n. 74. Mascard. de probat. concl. 990. n. 8.

12 Præterea licet regulariter debitor suo creditori tra-
dendo literas, vel sedulam bancatiam non videatur
consequutus liberationem, cum hujusmodi traditio
videatur potius facta pro securitate, & in executio-
nem debiti præcedentis. Seraph. decis. 1419. n. 2. &
habetur in decis. 244. n. 7. & 8. part. 4. divers.

14 Tamen quando creditor fidem mercatoris cui lite-
ræ diriguntur sequutus est, cum in debitorem acce-
pavit, & in effectu mercator vel solvit, vel actuale
depositum pecuniarium fecit; tunc dicitur inducta
novatio, vel solutio, remanetque primus debitor li-
beratus, ut determinat Bald. in dicta l. si literarum,

15 Cod. de solut. † ubi tunc demum obligationem cessare
& extinguere asserit, si literæ fuerint acceptatæ, &
habuerint effectum. Rot. apud Burat. decis. 500. &
ibi Addent. & apud Ludovis. decis. 347. n. 19. Ricc.

collect. 3524. † Et ratio est, quia mercatores magni
nominis, quales sunt illi ad quos literæ dirigeban-
tur, semper censentur habere pecunias paratas: ideo
illorum acceptatio vel promissio habetur loco pecu-
niæ numeratæ. Bellon. jun. conf. 92. n. 17. & 22. † 17
Atqui in facto verum erat dictos mercatores effectua-
liter pecunias deposuisse, & dictum generum in li-
bris suis constituisse creditorem pecuniæ depositæ, ex
quo dicitur facta solutio. Rot. Genuens. decis. 4. n. 13.
& passim per totam illam decisionem, præsertim
stante generali consuetudine mercatorum, de qua in
dict. decis. 4. † & in hoc standum esse libris Camplo-
rum, quando illis reperitur creditum sub nomine al-
terius, testatur Bald. in l. fin. Cod. ad leg. falcid.
Socin. Sen. in l. qui usumfructum, n. 13. ff. de verb.
oblig. Bellon. dicto conf. 92. n. 15. Rota decis. 10. n. 11.
post consil. crimin. Farin.) † & sic extincta fuit omnis
obligatio soceri erga generum. Rot. dicta decis. 10.
n. 11. & Socin. Sen. in dict. l. qui usumfructum, n. 14.
& 16. conclus. 3. & 5.

Prædicta multo fortius locum habent ratione no-
minum, quæ gener in solutum & pro totali satisfa-
ctione recepit, suo periculo & fortuna: quo casu
certum est, creditorem fuisse consequutum liberatio-
nem. Socin. dict. l. qui usumfructum, n. 13. Cancr.
lib. 2. variar. resol. cap. 5. n. 189. in novis. Bald. dicta
l. final. num. 5. Cod. ad leg. falcid. Surd. consil. 145.
num. 14. Durant. decis. 266. n. 17. Mastril. decis. 129.
n. 12. & 19. Gratian. discept. forens. cap. 527. num. 3.
Socin. Sen. conf. 37. n. 2. & per tot. vol. 4. † præter-
tim cum agatur inter mercatores, inter quos proce-
ditur ex æquitate, & inducitur novatio ex solo nudo
pacto. Durant. dict. decis. 266. n. 25. Bald. dict. l. fin.
Cod. ad leg. falcid. Dyn. conf. 17. Gabriel conf. 155.
num. 28. lib. 1.

Quæ opponebantur de libro Proxeneræ, non fa-
ciebant ad propositum: Quia liber ille nullam fidem
facit, ne plus credatur voci mortuæ quàm vivæ. Mas-
card. conclus. 1040. num. 7. Rota Genuens. decis. 110.
num. 8. circa finem, Nicol. de Ian. in tract. de script.
privar. tit. de libro proxeneræ, à num. 6. usque ad 10.
† & contra tales libros, ex veteri & communi opi-
nionem admitti probationem, notavit idem Ian. in
dicto tract. de lib. mercat. num. 109. cum aliis per
eum citatis.

CAPVT XCI.

Vendito dominio directo, utrùm emphyteu-
ta possit se redimere pro eodem pretio,
quo dominium directum fuit venditum,
tam ex dispositione juris communis,
quàm ex Bullis Pontificiis in Comitatu
Venayssino concessis. Quid dicendum sit
de subditis qui volunt impedire alienatio-
nem feudi, & se sub immediata Principis
jurisdictione, oblato pretio, supponere.
Quid dicendum sit, si emphyteuta vigo-
re dictarum Bullarum velit se redimere,
quando totum feudum fuit alienatum, &
ipse vult luere unum prædium particula-
re, quod est de dependentiis feudi.

SVMMA